

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/204/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113225904
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5113225904.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: MUDr. Q. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. X, D., štátny občan SR, právne zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Mrázovský & partners, s. r. o., so sídlom Mariánske námestie 2, Žilina, IČO: 36 855 278, proti odporcovi: Y. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, A., štátny občan SR, o zaplatenie 7.500,- eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17C/46/2014-90 zo dňa 25. februára 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 7.500,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 15.000,- eur od 09.05.2011 do 30.09.2011 a úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 7.500,- eur od 01.10.2011 až do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Odporcovi ďalej uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 1.922,15 eur (súdny poplatok vo výške 450,- eur a trovy právneho zastúpenia 1.472,15 eur) na účet právneho zástupcu navrhovateľa do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Okresný súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti odporcu. Poukázal na to, že predvolanie na termín pojednávania spolu s návrhom a uznesením o poučení boli dňa 21.01.2015 doručené odporcovi do vlastných rúk. Odporca sa žiadnym spôsobom či už počas poskytnutej lehoty na vyjadrenie, ani po jej uplynutí k veci samej nevyjadril. Na nariadené pojednávanie dňa 25.02.2015 sa nedostavil. Odporca opätovne mailovým podaním dňa 24.02.2015 zaslal ospravedlnenie a žiadosť o odročenie pojednávania na iný neskorší termín vzhľadom k jeho pracovnej neschopnosti. Súd žiadosť odporcu o odročenie pojednávania posúdil v súvislosti s uplatňovaným procesným právom, ktoré je odporcovi priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a odporcom tvrdený a nepreukázaný dôvod nepovažoval za závažný dôvod pre odročenie pojednávania. Odporca si sám vytvoril prekážku prítomnosti na pojednávaní. Jeho návrh na odročenie pojednávania zo dňa 25.02.2015 nemá náležitosti návrhu podľa § 119 O. s. p. (nebola dodržaná lehota bez zbytočného odkladu - od doručenia uznesenia do podania návrhu na odročenie pojednávania uplynula lehota viac ako 1 mesiac, jeho návrh nemal ani ostatné náležitosti preukazujúce, že zdravotný stav odporcu neumožňuje účasť na pojednávaní). Potvrdenie o tvrdení jeho pracovnej neschopnosti doposiaľ nedoložil a pripojená lekárska správa zo dňa 09.02.2015 osvedčuje len skutočnosť, že odporca bol v tento deň ambulantne ošetrovaný. Účasť

účastníka konania na pojednávaní je jeho právom, ktoré v danom prípade nebolo využité a sám odporca sa vzdal možnosti konať pred súdom.

Rozhodnutie súdu sa o aplikáciu ust. § 657 Občianskeho zákonníka.

Všetky skutkové okolnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov, vyhodnotil súd vo vzájomných súvislostiach a rozhodol tak, že je právne dôvodné priznať navrhovateľovi uplatňované peňažné plnenie titulom vrátenia pôžičky. Zo skutkových zistení nepochybne vyplynulo, že medzi navrhovateľom a odporcom bol založený právny vzťah z pôžičky zo dňa 28.03.2011 a základnou povinnosťou odporcu ako dlžníka bolo vrátiť pôžičku vo výške 15.000,- eur najneskôr do 08.05.2011. Skutočnosť, že k odovzdaniu sumy 15.000,- eur došlo dňa 28.03.2011, bola v konaní nepochybná, čo odporca ako dlžník prevzatie potvrdil svojím podpisom na predloženej písomnej zmluve. Teda medzi účastníkmi konania vznikol právny vzťah z pôžičky, odporcovi vznikol záväzok vrátiť peňažné plnenie a tomu zodpovedajúce právo veriteľa požadovať vrátenie pôžičky. Odporca nesplnil svoj záväzok vrátiť celú pôžičku do dohodnutej doby a zaplatil len časť, a to 7.500,- eur a zostávajúca časť dlhu doposiaľ predstavuje sumu 7.500,- eur ako neuhradený zostatok pôžičky (tento dlh voči navrhovateľovi ako veriteľovi z pôžičky uvádza i sám odporca v tlačive o svojich dlhoch). Treba zdôrazniť, že pri žalobe na plnenie podľa § 80 písm. b) O. s. p. dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností zaťažuje toho účastníka, ktorý tieto skutočnosti tvrdí a vyvodzuje z nich pre seba priaznivé právne dôsledky. Navrhovateľ v konaní preukázal existenciu poskytnutej pôžičky, od ktorej vyvodzoval uplatnený nárok a dôkazné bremeno ohľadom existencie právnej skutočnosti, ktoré majú za následok zánik dlhu, bolo na odporcovi ako dlžníkovi. Dôkaz o opaku (neexistencii dlhu) podľa príslušných hmotnoprávných ustanovení (§ 559 - § 587 Občianskeho zákonníka) zaťažovalo odporcu a nebolo preto povinnosťou súdu nahrádzať ju a vykonávať dokazovania nad tento zákonný rámec. Nepriaznivé procesné dôsledky, neúspech v spore stíhajú v sporovom konaní toho, kto neunesol dôkazné bremeno, neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané. Keďže súd nemal v konaní preukázané, že by odporca žalovanú sumu uhradil, preto súd návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel a zaviazal odporcu na zaplatenie istiny 7.500,- eur tak, ako vyplýva z výrokovej časti rozhodnutia.

Keďže odporca nesplnil svoj záväzok vrátiť pôžičku ani na výzvu, vznikol navrhovateľovi nárok na zákonný úrok z omeškania pri omeškaní s platením peňažného dlhu podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Základná úroková sadzba ECB k 09.05.2011 bola 1,25 %, k 01.10.2011 1,5 % zvýšená o 8 percentuálnych bodov predstavuje úrok z omeškania vo výške 9,25 % a 9,5%. Súd nárok navrhovateľa v časti príslušenstva (úroku z omeškania) považoval za dôvodný a popri istine priznal úrok z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 15.000,- eur od 09.05.2011 do 30.09.2011 (t. j. deň čiastočného zaplatenia pôžičky v sume 7.500,- eur) a úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 7.500,- eur (zostávajúca časť nesplatennej pôžičky) od 01.10.2011 až do zaplatenia.

Výrok o trovách konania sa opiera o ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

Navrhovateľ si uplatnil voči odporcovi náhradu trov konania titulom zaplateného súdneho poplatku z návrhu na začatie konania vo výške 450,- eur a titulom trov právneho zastúpenia vo výške 1.472,15 eur pozostávajúce z piatich úkonov právnej služby po 237,34 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie žaloby, účasť na pojednávaní dňa 19.05.2014, vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 28.07.2014, účasť na pojednávaní dňa 25.02.2015) a režijného paušálu k úkonom právnej služby 2 x 7,81 eur, 2 x 8,04 eur, 1 x 8,39 eur; + 20% DPH 245,36 eur. Súd preskúmal navrhovateľom uplatnené trovy konania, pričom z obsahu spisového materiálu mal nesporne preukázané, že navrhovateľ zaplatil súdny poplatok z návrhu na začatie konania vo výške 450,- eur a vyčíslenie uplatnených trov právneho zastúpenia čo do výšky za jednotlivé úkony boli uplatnené v súlade s § 10 ods. 1, 13a ods. 1 písm. a), c), § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

V zákonnej lehote podal odvolanie voči rozsudku odporca v celom rozsahu. Udáva, že nemohol zdarne brániť svoje práva, vyjadriť sa k veci a nemohol uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, tiež zúčastniť sa pojednávania pred súdom, a to z toho dôvodu, že súd dostatočne nezohľadnil jeho situáciu, keď je práceneschopný od 12.01.2015, pritom sa musí z dôvodu jeho choroby zdržiavať v mieste jeho prechodného bydliska, t. j. v A.. Dochádza na špeciálne ambulantné vyšetrenia, a to všetko v mieste, kde nie je možné zaistiť si právneho zástupcu so

znalosťou zákonov SR. Tým, že súd nezohľadnil jeho žiadosť o odročenie nariadeného pojednávania dňa 25.02.2015, odňal mu možnosť konať pred súdom, uplatňovať si procesné práva a plniť si povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zákona. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Navrhovateľ v podanom vyjadrení k odvolaniu odporcu žiada napadnutý rozsudok potvrdiť a zaviazat' odporcu na náhradu trov konania. Okrem uvedeného odvolacieho návrhu vyjadrenie navrhovateľa obsahuje prevzaté pasáže rozsudku okresného súdu v súdnej veci, ktorého obsah vyplýva z uvedeného vyššie.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvavej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd v ďalšom zaoberal len posúdením procesného postupu prvostupňového súdu z hľadiska zistenia, či tento nie je postihnutý vadou, ktorá mohla by mohla mať za následok nesprávne posúdenie veci a jedinou odvolacou námietkou odporcu, že postupom okresného súdu, keď prejednal a rozhodol vec v jeho neprítomnosti, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých by bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Občiansky súdny poriadok priznáva účastníkom konania celý rad procesných práv a povinností. Je úlohou súdu, aby svoj procesný postup volil tak, aby účastníci jednotlivé svoje práva, ktoré im Občiansky súdny poriadok priznáva a zároveň povinnosti, ktoré od nich vyžaduje, mohli uskutočniť. Pokiaľ procesný súd účastníkom v rámci vymedzenom Občianskym súdnym poriadkom tento priestor vytvorí, je na vóli účastníka, či tento priestor využije a svoje práva vyplývajúce mu z Občianskeho súdneho poriadku využije.

Pasívny postoj účastníka konania, ktorý sa rozhodol k doručenej žalobe a jej prílohám sa nevyjadriť, na viaceré nariadené pojednávania sa nedostaviť bez toho, aby preukázal procesnému súdu vážny dôvod brániaci mu v účasti na pojednávaní, nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom.

Sporové konanie je ovládané zásadou rovnosti účastníkov konania. Procesný súd musí zabezpečiť spravodlivú rovnováhu pre uplatnenie práv obom účastníkom konania a pasivita jedného z účastníkov konania, v danom prípade odporcu, nemôže brániť rozhodnutiu o práve navrhovateľa, ktoré využíva svoje procesné oprávnenia a plní si svoje procesné povinnosti.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd svojím postupom neodňal odporcovi možnosť konať pred súdom. Okresný súd po zrušení veci odvolacím súdom riadne do vlastných rúk doručil žalobu s jej prílohami, poučil ho o jeho procesných právach a povinnostiach a ustanovil mu lehotu na vyjadrenie k návrhu. Odporca svoje oprávnenie vyjadriť sa k žalobe, jej prílohám, navrhnutým dôkazom nevyužil.

Pokiaľ odporca argumentuje miestom svojho pobytu ako dôvodom nemožnosti zvolenia si právneho zástupcu, keď advokáti v tomto mieste nie sú odborne spôsobilí poskytovať právnu pomoc na území Slovenskej republiky, takýto argument neobstojí. Právo na obhajobu zahŕňa právo obhajovať sa sám (ktoré právo taktiež odporca mohol využiť a vyjadriť sa minimálne k skutkovým okolnostiam veci), tak aj prostredníctvom poverenej osoby, ktorou môže byť advokát (okrem advokáta aj iný zástupca spôsobilý na zastupovanie). Advokáti pôsobiaci na území Českej republiky majú oprávnenie poskytovať právnu pomoc aj na území Slovenskej republiky, čo je aj obvyklé najmä na blízkosť právnych poriadkov. Nie je však vylúčená aj možnosť substitúcie prostredníctvom advokáta pôsobiacom na území Slovenskej republiky. Odporca však nevykonal žiadne úkony na zabezpečenie svojej obhajoby a jeho námietky považuje odvolací súd za účelové.

Odporca bol opakovane predvolaný na nariadené pojednávanie, ktoré predvolanie mu bolo doručené riadne a včas. Zároveň bol poučený, že pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu, ktorý musí preukázať.

Odporca dlhodobo v konaní argumentuje tým, že je od 12.01.2015 práceneschopný. Pokiaľ účastník takéto tvrdenie produkuje, je povinný ho preukázať. Odporca však doposiaľ prvostupňovému súdu, ani odvolaciemu súdu kópiu dokladu o práceneschopnosti nepredložil. Konajúcemu súdu predložil iba správu o ambulantnom ošetrovaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 09.02.2015 o 7.55 hod. Z uvedenej lekárskej správy nevyplýva tvrdená práceneschopnosť odporcu. Vyplýva z neho iba skutočnosť ambulantného ošetrovania, ktorá nemá časovú súvislosť s nariadeným pojednávaním na deň 25.02.2015, kedy došlo k prejednaniu veci a vyhláseniu rozsudku.

Súd môže existenciu dôležitého dôvodu pre odročenie pojednávania posudzovať len z hľadiska skutkových okolností uvedených v žiadosti o odročenie a preukázaných účastníkom. Pokiaľ skutočnosť uvedená v žiadosti o odročenie pojednávania nie je v čase rozhodovania súdu o tejto žiadosti hodnoverne preukázaná, zostáva žiadosť účastníka len v rovine nepodloženého tvrdenia.

Odporca dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania, ktorým by mohla byť jeho práceneschopnosť (ak by mu bránila bez ohrozenia života a zdravia zúčastniť sa pojednávania), nepreukázal. Okresný súd potom postupoval správne, keď vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti odporcu. Odporca sa tak vlastným konaním zbavil možnosti zúčastniť sa pojednávania, vyjadriť sa k prejednávanej veci, navrhovať dôkazy, vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, práva záverečnej reči, ako aj ďalších práv vyplývajúcich mu z Občianskeho súdneho poriadku.

Okresný súd odporcovi vytvoril dostatočný priestor na uplatnenie jeho práv. Odporca tieto práva nevyužil a odvolací súd nemôže konštatovať odňatie možnosti odporcovi konať pred súdom postupom prvostupňového súdu.

Odvolací súd v postupe prvostupňového súdu nezistil také vady konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Z uvedených dôvodov rozsudok okresného súdu potvrdil.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 224 ods. 1 s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

Navrhovateľ bol úspešným účastníkom odvolacieho konania, preto mu v zásade patrí náhrada trov odvolacieho konania. Môžu mu však byť priznané iba účelne vynaložené trovy konania, pokiaľ ide o trovy právneho zastúpenia. Vyjadrenie, ktoré právny zástupca navrhovateľa doručil odvolaciemu súdu, však odvolací súd nepovažuje za účelný úkon právnej služby. Právny zástupca vo vyjadrení okrem pasáží prekopírovaných alebo prevzatých z výroku a odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu iba stroho

uviedol odvolací návrh bez toho, aby skutkovo a právne argumentoval voči odvolaniu. Za takýto úkon právnej služby podľa názoru odvolacieho súdu z dôvodu jeho neúčelnosti odmenu priznať nemožno.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.